

Tre undersøgelser fra Rambøll om betydningen af uddannede socialpædagoger

Rambøll har i tre rapporter for Socialpædagogerne (i 2021¹, 2023² og 2025-26³) undersøgt sammenhængen mellem andelen af uddannede socialpædagoger på de socialpædagogiske tilbud og en række udfald for borgerne og de ansatte på tilbuddene. Undersøgelserne bidrager med ny viden om betydningen af uddannede socialpædagoger på socialpædagogiske tilbud.

Andelen af socialpædagoger er faldet kraftigt siden 2015

Den første undersøgelse, som er fra 2021, dokumenterer, at andelen af uddannede pædagoger blandt det borgerrettede personale på socialpædagogiske bo- og døgntilbud på blot fem år fra 2015 til 2020 faldt fra 53 til 48 pct. Andelen af ansatte uden en relevant uddannelse er steget tilsvarende.

Den seneste undersøgelse fra december 2025 viser, at udviklingen er fortsat siden da. Fra 2021 til 2024 er andelen af socialpædagoger faldet fra 45 pct. til 41 pct⁴. Samtidig er andelen af ansatte helt uden en relevant uddannelse for at arbejde på området hele 37 procent. Det dækker over en stor spredning mellem tilbuddenes andel uddannede. På 30 procent af tilbuddene har færre end halvdelen en relevant uddannelse til at arbejde på området.

Der er også meget store forskelle mellem bl.a. ejerform. Hvor der på kommunale tilbud er 47 procent socialpædagoger, er der på kommercielle private tilbud kun 33 procent i gennemsnit. På regionale og selvejende tilbud er andelen 40 procent.

Rambøll viser betydningen af en høj andel socialpædagoger

De tre undersøgelser, der er de første af sin art i en dansk kontekst, dokumenterer desuden en statistisk sammenhæng mellem andelen af socialpædagoger og en række udfald for både borgere og ansatte på tilbuddene.

Undersøgelserne kan i sig selv ikke fastslå kausale sammenhænge. I størstedelen af undersøgelsesresultater tages der dog højde for en lang række baggrundsvariable om årstal for målingen, borgernes karakteristika, tilbuddene, målgruppen, ydelsen, geografiske forskelle mm. Selv når der korrigeres for disse faktorer, er alle sammenhænge fortsat statistisk signifikante. Det understøtter i høj grad, at det faktisk

¹ <https://sl.dk/om-os/udgivelser/uddannelse/uddannede-socialpaedagoger-paa-socialomraadet>

² <https://sl.dk/udgivelser/det-specialiserede-socialomraade/uddannede-socialpaedagoger-paa-det-specialiserede-socialomraade-2023/>

³ <https://sl.dk/udgivelser/det-specialiserede-socialomraade/betydning-af-uddannet-socialpaedagogisk-personale-paa-socialomraadet-ramboell-2025/>

⁴ Der er et mindre databrud fra 2020 til 2021, der skyldes, at der i den nye undersøgelse er flere tilbud med end i undersøgelsen fra 2021.

er den socialpædagogiske faglighed og ikke andre faktorer, der har betydning for borgernes trivsel og resultater.

Bedre arbejdsmiljø, lavere sygefravær og færre arbejdsskader

Undersøgelserne viser, at det har betydning for de ansatte og tilbuddene, at andelen af socialpædagoger er høj. På tilbud med en højere andel socialpædagoger er der:

- Signifikant lavere sygefravær blandt socialpædagoger.
- Signifikant lavere personaleomsætning blandt socialpædagoger.
- 4 procentpoint færre tilbud, der har registreret en arbejdsskade på et år. Hvert år registreres mindst en arbejdsskade på 28 procent af alle tilbuddene.

Der er altså store fordele forbundet med at have en højere andel socialpædagoger blandt personalet. Men det er ikke kun de ansatte og tilbuddene, der vinder på en højere andel socialpædagoger. Undersøgelserne viser også, at borgerne trives og klarer sig bedre på tilbud med en højere andel socialpædagoger.

Voksne borgere med handicap eller psykisk sygdom trives og klarer sig bedre

Undersøgelserne fra 2023 og 2025/26 fokuserer blandt andet på voksne borgere, der bor på botilbud. Det er blandt andet borgere med komplekse handicap eller svær psykisk sygdom, som bor på botilbud. Her viser undersøgelserne, at tilbud med en højere andel socialpædagoger kendetegnes ved, at:

- Der er 20 procent flere, der i høj grad trives på deres botilbud. På botilbud med en lavere andel socialpædagoger er det 45,6 pct. af borgerne, som i høj grad trives på deres botilbud. Blandt borgere på botilbud med en højere andel socialpædagoger er der 54,9 pct., som i høj grad trives.
- Flere borgere er i lønnet beskæftigelse. Konkret er der på botilbud med en lavere andel socialpædagoger 11,2 pct., som er i beskæftigelse, mens dette gælder for 16,7 pct. af de borgere, på botilbud med en højere andel socialpædagoger. Det svarer til en forskel på 49 pct.
- Borgerne arbejder også flere timer. Borgere på tilbud, hvor andelen af socialpædagoger er lavere, har i gennemsnit 5,4 lønnede arbejdstimer om måneden, mens det er 7,3 for de borgere, som bor på botilbud med flere socialpædagoger. Det er en forskel på 37 pct.
- Borgerne har 8 procent mindre kontakt med det primære sundhedsvæsen (herunder praktiserende læger, terapeuter, psykologer, tandlæger mv.)
- Borgerne har mere end 15 procentpoint lavere sandsynlighed for at tage psyko-farmaka. Samlet set tager 57 procent af alle beboere på tilbuddene en form for psyko-farmaka. Det gælder bredt for tilbuddene på tværs af socialpsykiatrien og handicapområdet.
- Den mindre kontakt til det primære sundhedsvæsen ser ikke ud til at have konsekvenser for borgernes risiko for at udvikle mere alvorlige symptomer. Der er nemlig også lavere risiko for indlæggelser både psykiatrisk og somatisk.
 - o Der er hele 67 procent mindre sandsynlighed for, at borgerne bliver indlagt og genindlagt med en psykiatrisk diagnose.For borgere, der bor på botilbud med en lavere andel af socialpædagoger, er der 11,2 pct., som oplever en psykiatrisk indlæggelse inden for et

- halvt år, mens dette kun gælder for 3,7 pct. af de borgere, som bor på et botilbud med en højere andel af socialpædagoger.
- Ser man på genindlæggelser i psykiatrien (indlæggelse inden for 30 dage efter tidligere indlæggelse med samme diagnose), oplever 4,4 pct. en genindlæggelse på tilbud med en lavere andel socialpædagoger mod blot 1,3 pct. på tilbud med en højere andel socialpædagoger. Det er en forskel på 70 pct.
 - Der er 31 procent mindre sandsynlighed for, at borgerne bliver indlagt på en somatisk afdeling. For borgere på botilbud med en lavere andel af socialpædagoger, er der 16,2 pct., som oplever en somatisk indlæggelse inden for et halvt år, mens dette kun gælder for 11,2 pct. af de borgere, som er på et tilbud med højere andel af socialpædagoger.
 - Borgere på tilbud med en højere andel socialpædagoger har en signifikant mindre sandsynlighed for at begå kriminalitet (gælder både sigtelse og dom), når de har boet på tilbuddet i mindst et halvt år.

Anbragte børn og unges trivsel og resultater i folkeskolen markant bedre

Undersøgelserne fra 2021 og 2025 kunne påvise signifikante sammenhænge mellem andelen af socialpædagoger og en række udfald for børn og unge, der er anbragt på børne- og ungehjem.

- På børne- og ungehjem i kommuner⁵ med en højere andel socialpædagoger oplever de anbragte børn og unge:
 - Bedre trivsel i folkeskolen
 - Lavere fravær i folkeskolen
 - Højere karakterer samt større sandsynlighed for at bestå Folkeskolens Afgangseksamen til normal tid
- På børne- og ungehjem med en højere andel socialpædagoger:
 - Har 7 procent større sandsynlighed for at være i gang med en uddannelse (på alle niveauer i undervisnings- og uddannelsessystemet som fx grundskole, ungdomsuddannelser, erhvervsuddannelser mv.).
 - Ser man alene på unge, der er fyldt 16 år, er sammenhængen endnu stærkere.
 - Unge på 15 år eller derover har 67 procent større sandsynlighed for at være i beskæftigelse på tilbud med en højere andel socialpædagoger. Tallene er dog forholdsvist lave, da der generelt er en meget lav beskæftigelsesfrekvens i gruppen.
 - Der er en lavere sandsynlighed for sammenbrud i anbringelsen for børn og unge på tilbud med en højere andel socialpædagoger. Sammenhængene er dog ikke statistisk signifikante på tværs af alle specifikationer.

Samlet set viser undersøgelserne altså signifikante sammenhænge på en lang række områder, som bidrager til borgernes livskvalitet, livsmuligheder og muligheden for en stærkere styring af området.

⁵ I undersøgelsen fra 2021 kunne anbringelsesstedet alene fastslås på beliggenhedskommune. I de efterfølgende undersøgelser kunne der kobles på tilbudsniveau.